

Tage Petersson og det øvrige politi.

**Direktor
Lorentz Vogt**

En bever under hønseshuset.

En bever har i hele vinter idet til under et hønseshus Osbakken i Porsgrunn. og til har beveren tatt sig svømmetur i Porsgrunn-
en. Huseleren sørget for ster og grener, som beveren kunn under hønseset, og den seltsomme gjest ut til å trives, men for uker siden forsvant den. Den har flyttet litt lenger op ad stranden, der den har et sett ved en av papir-
fabrikene.

Ingen bar svensk!

— Jeg lurar på om det er så slange De skriver om, så frue fra Bogen idet hun nån ad døren til redaksjonen og drog frem et uhyggelig dyr som buktet sig noe
des fantastisk. Slangen både gul og grønn og den bekræftet at hun hadde den med i et konditori, det var nok den samme. — Men det er ingen hvalger som har hatt den med hjem, sier fruen videre, har fått den av en syk, nok gult som har laget seg selv. Han er meget fin, men og som De ser er den et av tre og opdelt i mand-
bodd. Når man holder den like nedenfor i den kasse delen beveger den seg selv sig selv.
Når: hvad jeg hører hold denne 12-åringen i Sve-
nu på med å lage et for-
rapparat som fremtryl-
en gammel kone der hvor
en i allmindelighet skal
et

stre Toten forslatt førslagt.

(NTB) For første gang på ar gav herredstyre i O-
en på et møte i april til-
se til at 8 av bygdens
menn skulde få selge plik-
bayer. Da stemmetallet
for lite måtte saken op-
ny behandling og i mel-
om strømmet proteste-
man. På siste møte falt
for forslaget med 10 mot-
emmer.

Ogens lille problem Også et regne- stykke.

Hvor lang tid vil det
å å klippe op et stykke
of som er 50 meter
ing, hvis man klipper
en meter hver dag?

Politilinspektør Tage Petersson har gjennom sin artikkel i «Tønsbergs Blad» vært så elskverdig å bekrefte mine oplysninger i samme blad for 16. april. Selv om det var overflødig — dokumentene var autentiske — kan det aldri skade.

Når politilinspektør Tage Petersson mener, at jeg har rettet et angrep på ham beror dette imidlertid på en misforståelse. Jeg mener nemlig, at hans opptreden i januar-februar 1941 kan forsvares innen rammen av hva det den gang var politiets plikt, overensstemmende med høiesterettsdommen av 25 oktober 1940. Derfor gav jeg også uttrykk i følgende ord i artikkelen, etter å ha citert de foreliggende dokumenter:

«Citeres disse ting løsrevet — slik som det gjerne skjer — tar de sig ikke godt ut. I realiteten er det en fullførelse av Høiesteretts dom av 25. oktober 1940: «De rådende forhold stiller strengere krav enn vanlig til enhver med hensyn til ro og disiplin og jeg (førstevoterende) mener, at det må være riktig at dette syn, også får uttrykk gjennom straffepielens behandling av lov-
overtredelser av den art det her gjelder.» Men Høiesterett kan ikke gå ut på gater og steder og arre-
stere folk, som handler mot dets ånd. Derfor har man politiet.»

Disse ord kan ikke misforståes. Den av Høiesterett — den gamle lovlige Høiesterett med dommer Henry Larsen som førstevoterende — avsagte dom, friir han.

Derimot legger jeg ingen vekt på, at rikspolitichefen etter frigjørin-
gen har godkjent hans opptreden. Politietaten er en relativt liten etat, hvor der som i alle små etater dan-
nes klikker. Man er venner, man er fiender — og man er alle konkur-
renter om de begrensede avanse-
mentsposter, som der er. Hvor langt dette klikkvesen kan drives, fikk man i sin tid klart belyst i den så-
kalte politifullmektig Petersen-sak, som i samtiden vakte en umåtelig oppmerksomhet. Her blev intrige-
spillet mellom de to motstandere — politilinspektør Mossin og senere po-
litimester Søhr — fremlagt med
forsmedelig tydelighet. Politiet er
lite egnet til å holde oppgjør sig
mellom. Som dommer er en politi-
mann nesten alltid uskikket. Der-
for har han heller ikke noen nytte-
dighet i så henseende.

— Det var selvsagt at etter frigjørin-
gen måtte politiets forhold bli un-
derkastet granskning. Politietaten
— lensmennene iberegnet — hadde
i okkupasjonstiden en vanskeligere

stilling enn noen annen etat. En
politimann som holdt ut på sin post
— og vi skal takke hyer en som
gjorde det — var nødsaget til å fo-
reta handlinger, som isolert sett
måtte bli gjenstand for kritikk. Der-
for burde hele etatens forhold vært
opptatt til objektiv granskning av
utenforstående menn — helst av
gamle erfarne dommere. Det skjed-
de ikke. Isteden gav man sig til å
forfølge enkelte og beskytte andre
ut fra en uforståelig mangel på
prinsipper. Derfor er man endt i
kaos og urettferdighet.

Nærværende forfatter tok politiets
forhold op — ikke for å skade noen,
men for å søke å skape rettferdig-
het overfor en for krigen høit ansett
etat. Mine motiver fremgår av en
tidligere artikkel, hvor jeg efter å ha
citert en del skrivelser fra central-
administrasjonen uttalte:

«Der er overfor citert et lite ut-
valg av skrivelser fra Justis- og
Politidepartementet. Når dette
er gjort er det fordi der har vært
mange angrep på politiet utover
landet, som menes å ha sviktet
mere enn andre stender. Denne
svikt har alltid forekommet nær-
værende forfatter uforståelig.
Særlig var det uforståelig at
lensmennene — alment bygdens
beste folk, — skulde vist sig så
dårlige. Studerer man de vill-
ledende instruksjoner og den man-
gel på informasjon som der har
vært fra centraladministrasjonens
side, samtidig med bygde-
folkets behov for å ha en pålite-
lig mann som lensmann, blir si-
tuasjonen klarere. Der er ikke
spørsmål om svikt fra politiets og
lensmennenes side, men om en
eventuelt feilaktig vurdering, for
hvilken centraladministrasjonens
høieste embedsmenn i første rek-
ke får ta ansvaret.»

Disse uttalelser som fremkom i en
artikkel i januar i år, er klare nok.
Men jeg ønsker å tilføje: Den norske
politietat hadde for krigen en strå-
lende utvikling. Man skal ikke gå
mer enn 50 år tilbake for å kunne
konstatere, at politiet av befolk-
ningen — iallfall i Oslo — opfatte-
des som dens fiender. Men år for
år arbeidet politiet sig ut av denne
for begge parter hoist uheldige stil-
ling. Da siste krig brøt ut, hadde
politiet spurt sett folkets tillit. Den-
ne tillit bevarte de gamle politifolk
under krigen, selv hvor de gikk inn
som passive medlemmer av NS. De
fransatte — guttungene til Askvig,
og vi kalte dem i fengselsavdelin-
gen «Ullevål» — hadde kun enkelt-
vis den samme tillit, selv om de ikke
var medlemmer av NS. Det var
det faktiske forhold.

Efter frigjøringen blev de gamle
politifolk, hvis de hadde vært pas-
sive medlemmer av NS forfulgt på

en måte som ikke var rettferdig. —
Alle blev de fjernet. En del andre
blev også jaget uten at det var lett
å forstå hvor skillett gikk mellom de
godtatte og de forfulgte. Der var ikke
grens lyd å få for en objektiv
bedømmelse. Den hjerteløse ned-
rakning førte til at ikke så få brøt
sammen. Selvmord forekom. Men
flere fikk en knekk som de vanske-
lig kommer over. Nu synes det som
om de, der har holdt ut, skal opnå
en mere rettferdig behandling. Si-
den kravet for alvor blev stillet om
at dokumentene skulde frem til be-
dømmelse av situasjonen, særlig i
1940—41, har domstolene i en rek-
ke tilfelle underkjent den admini-
strative forfølgelse av politifolk. I
den siste tid avyses frifinnelsene på
løpende bånd. Det er nok å henvise
til politimester Kvalsund i Stavang-
er, de 6 konstabler i Skien, de 3
politibetjenter i Oslo og senere den
4. (Berg), de 6 konstablene i Halden
o. s. v. Det er også verd å merke
sig rettens begrunnelse. For kon-
stabel Berg anføres bl a. («Arbei-
derbladet»s referat) at «det fra an-
svarlig hold ikke fremkom noen di-
rektiver.» Man står her ved et kjer-
nepunkt i opgjøret, hvor ansvaret
iallfall til dels faller på centraladmi-
nistrasjonens jøssing-embedsmenn,
til dels på hjemmefronten. For de
6 frifunne i Halden anføres («Ar-
beiderbladet») at de utførte «adskil-
lig illegalt arbeid uten å være til-
sluttet noen illegale organisasjon.»
Det siste er jo selvsagt også ilkegyldig,
selv om det ikke alment har
vært oppfattet sådan.

Det er vel ikke farlig å påstå at
de frifinnelsesdommener som nu av-
sies, neppe vilde funnet sted for ett
å to år siden. Det opplysningsarbeide
som er gjort for å få tingene sett
i sammenheng, har gjort sin nytte.
Men dette arbeide er vanskelig gjort
ved justisdepartementets uvillighet
til å legge frem dokumentene.

Det er ingen kunst å ødelegge en
god etat. Det er vanskeligere å byg-
ge den op. Derpå burde de ha tenkt
de myndigheter som i hellig iver
brøt ned så meget av vårt gamle
ordensvern.

Men Tage Peterssons person har
ingen angrepet. Det hadde ingen
interesse.

Lorentz Vogt.

Nytt mord i København.

KØBENHAVN, 29. mai.

(NTB fra RE.) I natt er det skjedd
et nytt mord i København. Det er det
syvende mordet i løpet av dette året.
En arbeider drept med sin kone og
slo henne ihjel med en hammer. Han
henvendte sig kort efter til politiet
og tilstod. Ekstefelienes lille sønn lå og
sov ved siden av liket da politiet inn-
fant sig.

102038